

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 60/2024-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetího (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **por. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]**, zastúpeného Advokátska kancelária Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. Ntt/130/2021-667-V-KSBB zo 16. augusta 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na ochranu súkromia podľa čl. 8 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru označeným postupom a uznesením krajského súdu v súvislosti s vydaním súhlasu na použitie informačno-technických prostriedkov, na vyhotovenie obrazových, zvukových, obrazovo-zvukových alebo iných záznamov (ďalej len „ITP prostriedky“).

2. Z ústavnej sťažnosti a sťažovateľom predložených príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo 21. novembra 2022 uznesením vyšetrovateľa Úradu inšpekčnej služby, útvaru ochrannej služby a prevencie, špecializovaného tímu (ďalej len „úrad“) ČVS: UIS-73/OPOV-2022 z 21. novembra 2022 o začatí trestného stíhania vznesené obvinenie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že počas výkonu služby pri vykonávaní colnej kontroly prijal od vodiča na hraničnom prechode Vyšné Nemecké úplatok za bezproblémové vybavenie a vykonanie colnej kontroly vo forme bankovky nestotožnenej hodnoty, ktorá bola založená v cestovnom pase vodiča.

3. Keďže podkladom na vydanie uznesenia o vznesení obvinenia boli „*skutočnosti a informácie*“, ktoré mali byť získané výlučne na podklade napadnutého uznesenia krajského súdu zo 16. augusta 2021, t. j. súhlasu s použitím ITP prostriedkov, sťažovateľ požiadal o oboznámenie sa s napadnutým uznesením. Vyšetrovateľ úradu 26. januára 2023 sprístupnil napadnuté uznesenie krajského súdu obhajcovi sťažovateľa v rámci nazretia do vyšetrovacieho spisu. Napadnuté uznesenie v tom čase bolo a stále je „*utajovanou skutočnosťou*“. Súhlas na použitie ITP prostriedkov bol vydaný podľa § 2 ods. 1 písm. c), ods. 2, § 3 a § 4 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pred odpočúvaním“) na žiadosť odboru inšpekcie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „odbor inšpekcie“) č. p. 87/2021/SIVK-1/V z 9. augusta 2021, ktorá však obhajcovi sťažovateľa sprístupnená nebola, rovnako ako ani príslušné správy odboru inšpekcie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti sťažovateľ formuloval obsah svojej argumentácie v rámci obmedzujúcich možností v takej miere, v akej mu to umožňovala daná situácia, pričom z dôvodu utajeného režimu napadnutého uznesenia nemohol toto pripojiť k ústavnej sťažnosti.

5. Sťažovateľ považuje za nezákonný postup, ktorý predchádzal napadnutému uzneseniu, vyjadril presvedčenie, že žiadosť riaditeľa úradu o vydanie súhlasu na použitie ITP prostriedkov bola založená na základe nepravdivých operatívnych informácií, ktoré sa sťažovateľa nijako netýkali, lebo táto činnosť mala smerovať k záujmu o osobu R. K., s ktorou sťažovateľ nemal nič spoločné, a k určitému okruhu záujmových osôb príslušníkov Policajného zboru, ktorí mali údajne páchať hospodársku trestnú činnosť.

6. Sťažovateľ namieta vecnú nepríslušnosť krajského súdu na vydanie samotného súhlasu, pretože vzhľadom na korupčný charakter trestného činu, z ktorého bol sťažovateľ obvinený, je podľa neho zrejmé, že išlo od začiatku o vec, ktorá patrí do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu.

7. Napadnuté rozhodnutie považuje sťažovateľ za nezákonné, neústavné, svojvoľné, arbitrárne, nelegálne, nelegitímne a neproporcionálne. Bolo podľa sťažovateľa vydané na základe nedostatočne odôvodnenej žiadosti bez splnenia podmienky o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní činnosti, pre ktorú bola žiadosť podaná, a navyše nebola ani sťažovateľovi sprístupnená, z čoho vyplýva nezákonnosť takto získaného dôkazu. Napadnuté uznesenie považuje sťažovateľ za formálne, pretože neobsahovalo konkrétne skutočnosti.

8. Nezákonnosť napadnutého uznesenia odôvodňuje sťažovateľ aj tým, že ani odbor inšpekcie ani Ministerstvo financií Slovenskej republiky nie sú oprávneným orgánom, ktorý by mohol odpočúvanie vykonávať, pretože nie sú v zákone taxatívne uvedené ako oprávnený orgán.

9. Zákon o ochrane pred odpočúvaním neobsahuje v normatívnom texte jednu z dôležitých záruk proti neoprávnenému používaniu osobitných opatrení na odpočúvanie osôb, ktorým je právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, z čoho vyplývajú pochybnosti o tejto právnej úprave vo vzťahu k rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“)

k ochrane pred zásahmi do práva na súkromie. Vo vzťahu k právu na ochranu súkromia sťažovateľ zameral svoje odôvodnenie na široko citovanú judikatúru ESLP, avšak bez konkrétnych argumentov vzťahujúcich sa na jeho prípad. Sťažovateľ sa okrem vyslovenia porušenia ním označených základných práv domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia a priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 eur a náhrady trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bol vydaný súhlas na použitie ITP prostriedkov proti sťažovateľovi, a postupom krajského súdu, ktorý mu predchádzal. Podstatné argumenty sťažovateľa možno zhrnúť tak, že namieta neodôvodnenosť žiadosti riaditeľa úradu o vydanie súhlasu na použitie ITP prostriedkov a nesplnenie zákonných podmienok takejto žiadosti, nedostatočnú argumentáciu samotného súhlasu porušovateľa, teda napadnutého uznesenia krajského súdu, nepríslušnosť krajského súdu takýto súhlas vydať a nepríslušnosť odboru inšpekcie realizovať sledovanie prostredníctvom ITP prostriedkov. Samotný normatívny text zákona o ochrane pred odpočúvaním považuje sťažovateľ za nesúladný s čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 8 ods. 2 dohovoru, keďže zákon neposkytuje sťažovateľovi záruky proti zneužitiu opatrení na tajné sledovanie a nahrávanie osôb.

11. Na výzvu ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti vyjadril porušovateľ podaním z 10. júla 2023. Krajský súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia, uviedol, že záujmová osoba, na ktorú bol súhlas podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním vydaný, bola podozrivá z páchania hospodárskej trestnej činnosti a trestnej činnosti zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona, a to na základe informácií operatívno-pátracej činnosti. Z rozhodnutia nevyplýva, že by malo ísť o korupčnú trestnú činnosť, kde by na vydanie súhlasu na použitie ITP prostriedkov bol príslušný Špecializovaný trestný súd. Uvedené skutočnosti vyplývali rozhodujúcemu sudcovi krajského súdu aj z predloženého kriminálneho zväzku, s ktorým sa oboznámil a v ktorom boli konštatované zhodné skutočnosti.

12. V replike sa k stanovisku porušovateľa vyjadril 2. februára 2024 aj sťažovateľ, ktorý len stručne zopakoval, že trvá na podanej ústavnej sťažnosti a na všetkých uvedených skutočnostiach v celom ich obsahu a rozsahu a z tvrdení porušovateľa, že nedisponuje, a teda nevie do konania pred ústavným súdom predložiť žiadne dokumenty, vyvodzuje, že ním uvádzané námietky sú plne dôvodné.

13. V okolnostiach tohto prípadu je rozhodujúce, že sťažovateľ má procesné postavenie obvineného v trestnom konaní. Všetky podstatné tvrdenia sťažovateľa, ktorými odôvodňuje porušenie svojich práv, sa vzťahujú na zákonnosť, teda legalitu zásahu, ku ktorému malo dôjsť použitím ITP prostriedkov.

14. Právna úprava trestného konania sťažovateľovi ako obvinenému umožňuje aj v ďalšom štádiu trestného konania (a po prípadnom podaní obžaloby aj ako obžalovanému) právne účinným spôsobom namietať porušenie svojich základných práv a slobôd garantovaných ústavou, resp. práv garantovaných dohovorom, ku ktorým malo dôjsť v dôsledku údajného nezákonného vydania napadnutého súhlasu v predmetnej trestnej veci. Tak ako súd prvého stupňa, ktorý bude oprávnený

konat' a rozhodovat' v trestnej veci s'ťažovateľa po skončení prípravného konania, aj odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti dôkazov získaných na základe vydaného súhlasu (podobne napr. II. ÚS 389/2015).

15. Ústavný súd už v obdobných prípadoch opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09). Ústavný súd stabilne zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú, a to prednostne, napr. všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti, prípadne iné na to určené orgány verejnej moci.

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že s'ťažovateľ bude mať v ďalších štádiách trestného konania k dispozícii právne prostriedky na účinnú obranu ním označených práv a uplatnenie uvedených námietok, o ktorých sú nielen oprávnené, ale aj povinné rozhodnúť vecne príslušné všeobecné súdy. Za týchto okolností by prijatie ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa na ďalšie konanie bolo v rozpore s princípom subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu rozhodovať o s'ťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto odmietol ústavnú s'ťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre nedostatok svojej právomoci.

17. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že nie je oprávnený sa v rámci konania o ústavnej s'ťažnosti venovať s'ťažovateľom naznačenému nesúladu právnej úpravy (normatívneho textu) zákona o ochrane pred odpočúvaním s právami podľa dohovoru a na ne nadväzujúcou rozhodovacou činnosťou ESLP, keďže rozhodovanie o týchto námietkach patrí do výlučnej právomoci pléna ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. februára 2024

Peter Molnár
predseda senátu